

Nr 149-P
2651.

Nr inwent. 2651.

36

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU ZJEDNOCZENIA POLSKIEGO W PRZEMYSŁU za rok 1919.

Najważniejszym dziełem, dokonaniem w ciągu roku sprawozdawczego, jest połączenie Organizacji Polskiej m. Przemysła z Organizacją narodową powiatu przemyskiego i ze Zjednoczeniem Tow. Polskich w jedno Towarzystwo, które otrzymało nazwę: Zjednoczenie Polskie. Na Walnem Zgromadzeniu w dniu 22 czerwca 1919 uchwalono statut nowego zrzeszenia, zatwierdzony przez Generalną Delegaturę Rządu dnia 5 września 1919 r. L. XIIIa ³⁹¹⁴⁰/₉₈₄. A jakkolwiek dopiero od Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w dniu 5 grudnia mogło Towarzystwo występować na zewnątrz pod nową firmą oraz otrzymało nowy Zarząd, wybrany na podstawie zatwierdzonego statutu, to jednakże faktyczne zlanie się wspomnianych wyżej Towarzystw dokonało się znacznie wcześniej, wobec tego nie popełnimy zbyt wielkiej nieścisłości, składając tu sprawozdanie już nie z działalności poszczególnych Towarzystw, które weszły w skład Zjednoczenia, lecz całego Zjednoczenia. Zauważamy przytem, że do dnia 5 grudnia kierował Towarzystwem Zarząd Organizacji Polskiej, upoważniony do tego uchwałą Walnego Zgromadzenia z d. 22 czerwca.

Celem zaoszczędzenia nadmiernych dziś kosztów druku ograniczamy sprawozdanie do zwięzłego przedstawienia najważniejszych czynności Zarządu.

Prowadzono w dalszym ciągu Biuro porady prawnej i pośrednictwa pracy oraz kupna i sprzedaży realności. Szczegółowe sprawozdanie Biura dołączono poniżej.

Utworzono Komitet i Biuro Opieki społecznej, które zajęły się głównie udzielaniem zwrotnych pożyczek na założenie lub rozszerzenie sklepików, warsztatów rzemieślniczych, pracowni, itp.

Sprawozdanie szczegółowe dołącza się poniżej.

Utworzono Komisję przedsiębiorstw z niestrudzonym p. inż. Nazarewiczem na czele, która rozwinęła niezwykłą ruchliwość, urządziwszy w roku sprawozdawczym 27 koncertów, przedstawień i tym podobnych przedsiębiorstw.

Wydawano w dalszym ciągu Ziemię Przemyską, wznowioną w r. 1918. Do 1 lipca 1919 wychodziło pismo jako dziennik, od 1 lipca do 3 września dwa razy w tygodniu, od 3 września do 1 listopada codziennie, od 1 listopada zaś do końca roku dwa razy w tygodniu. Mimo szalonych kosztów druku i rosnących niedoborów uważaliśmy za obowiązek utrzymać pismo, jako jedyny organ polskiej myśli narodowej w Przemyśle.

Sprawom naszych kresów poświęcono wiele uwagi i czynnej pomocy. Dnia 9 marca urządzono wiec w sprawie Gdańska (referował p. Przyjemski), 25 maja w sprawie wschodniej Małopolski, Spisza, Orawy i Śląska (referował p. Garlicki.) Dnia 5 kwietnia odbył się wykład prof. uniw. krak. Dra Ludomiła Sawickiego o Pomorzu, Spiszu i Śląsku. Na cele Śląska wysłano z funduszy Zjednoczenia 2000 K, a nadto Komitetowi dla Spisza i Orawy 900 broszur. Zajęto się również zebraniem podpisów na Deklaracji przeciw statutowi Rady pięciu w sprawie wschodniej Małopolski.

By mieć fundusze na cele ogólnonarodowe, zwłaszcza związane ze sprawą obrony kresów, zbierano w dalszym ciągu podatek narodowy, który przezwano podatkiem kresowym.

W celu propagandy za polską pożyczką wydano w 10.000 egzemplarzach broszurę: „Co robić z pieniędzmi?” napisaną przez Dra J. Dobrzańskiego. Urgowano również skutecznie w sprawie asygnat pożyczkowych.

Wydano w celach agitacyjnych dwie broszury p. St. Jan-kowskiego: „Rok panowania bolszewizmu w Rosji“ (5000 egz.) i „Polska musi mieć silną armję“ (5000 egz.).

Uzyskano od władz wojskowych gmach byłego Kasyna wojskowego na pomieszczenie Organizacji Polskiej i innych Towarzystw. Z uchwalonego z funduszu Domu polskiego kredytu w kwocie 10.000 K. zajęto się doprowadzeniem gmachu do porządku, poczyniono naprawy i adaptacje, oraz sprawiono inwentarz do sali wielkiej. Dochodami z przedsiębiorstw kredyt wyrównano a nadto pozostała jeszcze znaczna nadwyżka na cele Domu polskiego.

W gmachu Kasyna prócz biur Organizacji oraz Czytelni czasopism znalazły pomieszczenie biblioteki Tow. dramatycznego im. Al. Fredry i Uniwersytetu ludowego im. A. Mickiewicza.

Zajmowano się sprawami aprowizacji, czyto urządzając 26 października więc aprowizacyjny, czyto śląc memorjały do Ministerjum i Posłów, czyto poruszając te sprawy u Delegata Dra Gałęckiego i czynników miejscowych.

Przestrzegano, by ziemia i realności nie przechodziły w ręce obce.

Rozwinięto energiczną akcję przeciwstrajkową za pośrednictwem konferencyj, artykułów, agitacji itp.

Przyjęto zasadę radykalnego wykorzenienia zła, między innemi łapownictwa i paskarstwa, oraz występowano przeciw tym, którzy nie dostarczali zboża lub dopuszczali się nadużyć.

Wniesiono memorjał przeciw rządowi i gospodarce p. Starosty Hellera, na skutek czego na tem stanowisku zaszła zmiana. Posłano Ministerjum spraw zagranicznych materiały o nadużyciach i zbrodniach ukraińskich.

Interwenjowano w Dowództwie miasta w sprawie internowanych Polaków, oficerów rosyjskich.

Współdziałano przy utworzeniu Rady Opiekuńczej Powiatowej.

Zajmowano się sprawą zbliżającego się spisu ludności (między innemi wysłano memorjał p. Garlickiego do Ministerjum spraw wewnętrznych) oraz udzielano informacji co do przechodzenia na obrządek rzymsko katolicki.

Do Ministerjum kolei wniesiono memorjał w sprawie teroru socjalistycznego, uprawianego na kolejach.

Zajęto się sprawami powiatu, rozsyłając okólnik do członków, mieszkających w powiecie, interwenjując skutecznie w sprawie materiału dla Domu polskiego w Szechyniach, wysyłając delegata p. Jankowskiego do Niżankowic itp.

Wewnętrzne życie organizacyjne było przedmiotem wielokrotnych rozważań Zarządu. Owocem ich nowy statut „Zjednoczenia”, zebranie delegatów miejskich w dniu 23 maja (referował p. Osostowicz), kooptowanie nowych członków Zarządu, stwarzanie komisji itp.

Czynności biurowe i pomocnicze powierzono płatnemu personelowi.

W roku sprawodawczym odbył Zarząd 43 posiedzeń.

Pism wysłano i otrzymano 382.

Nowych członków przybyło w r. 1919 239, w r. 1920 111 tak, że ogólna liczba członków w chwili obecnej wynosi 1005, w tem 38 Towarzystw.

W Przemysłu, dnia 11 maja 1920.

Tekla Ekiertówna,
sekretarka.

Feliks Przyjemski,
przewodniczący.

SPRAWOZDANIE

z czynności Sekcji i Biura porady prawnej i pośrednictwa pracy za rok 1919.

SKŁAD SEKCJI:

J. Porembalski, później J. Dukiet, przewodniczący, Z. Bergowa, W. Bieńkowski, T. Grochowicz, M. Kędzior, M. Niemirowski, F. Przyjemski, Ks. Wł. Sarna, Dr. L. Tarnawski, Ks. Dr. W. Tomaka, J. Tuszkiewicz, St. Werner, kierownik biura.

1) Posiedzeń w roku 1919 było	5.
2) Po poradę zgłosiło się osób	9.
3) Po pracę zgłosiło się osób	260.
Z tego otrzymało pracę	148.
Polecono osób	39.
4) Pracodawców zgłosiło się	123.
Z tych otrzymało robotników	99.
5) Realności do sprzedaży zgłoszono	59.
Z tego sprzedano	8.
6) Kupujących zgłosiło się	147.

Józef Dukiet,
przewodniczący Sekcji.

Stanisław Werner,
kierownik biura.

SPRAWOZDANIE

z czynności Sekcji Opieki społecznej za rok 1919.

SKŁAD SEKCJI:

F. Przyjemski, przewodniczący, T. Dietzówna, T. Ekiertówna, Ks. J. Federkiewicz, J. Kędziński, J. Klepacki, Ks. W.

Kozak, J. Porembalski, K Rawicka, Dr. W. Romanowski, St. Werner, sekretarz i kierownik biura.

- 1) Posiedzeń w roku 1919 było 34.
 - 2) Zapomóg udzielono 7.
 - 3) Pożyczek udzielono 59.
 - 4) Bony na bezpl. obuwie, żywność i obiady otrzymało rodzin 198.
 - 5) odzieżą bezpl. obdz. Zakł. XX Salezjanów i Dom św Józefa.
 - 6) Przedsiębiorstw handlowo-przemysłowych założono . . . 28.
- Z tego nie prowadzi przedsiębiorstw osób 5.

Feliks Przyjemski,
przewodniczący.

Stanisław Werner,
sekretarz i kierownik biura.

Sprawozdanie Komitetu obchodowego za r. 1919.

Komitet obchodowy urządził w roku 1919 tylko obchód w dniu 3. maja.

Dochody:

Kwesta w kościołach, zbiórka przy stolikach, oraz częściowa sprzedaż nalepek:	10.150.44 K
Za nalepki:	2.687.— „
Z Uroczystego Wieczoru:	1.902.— „
Razem	14.739.44 K

Wydatki:

Urządzenie Uroczystego Wieczoru:	1.513.66 K
Druki:	539.40 „
33 ¹ / ₃ % z rozsprzedaży 1500 nalep. Kołom T. S. L.	1.000.— „
Szpilki i marki	42.— „
Zarządowi Głównemu T. S. L. w Krakowie	11.256.38 „
Komitetowi Obchodowemu:	388.— „
Razem	14.739.44 K

Sprawozdanie przejrzała Komisja rewizyjna.

Za Komitet Obchodowy:

Władysław Tutek,
sekretarz,

Romuald Nazarewicz,
przewodniczący.

Ogólne

DOCHODY	K	h	K	h
Saldo z r. 1918:				
w funduszu obrotowym	261	52		
" " podatku kresowego	12507	33		
" " śp. Dr. Trybulca	406	56		
" " inwalidów	7811	92		
" " Ziemi przemyskiej	54	56		
" " biura pośredn. pracy	48	14		
" " Domu polskiego	8767	58	29857	61
Dochody w r. 1919:				
w funduszu obrotowym	21323	28		
" " podatku kresowego	20284	95		
" " śp. Dr. Trybulca	1007	67		
" " inwalidów	2430	60		
" " Ziemi przemyskiej	98434	71		
" " pośrednictwa pracy	8766	60		
" " opieki społecznej	26430	91		
" " Domu polskiego	93176	68		
" " depozytów	15931	92		
" " budowy kaplic	1990	53	289777	85
			319635	46

zestawienie.

WYDATKI	K	h	K	h
w funduszu obrotowym	18627	94		
" " podatku kresowego	13999	63		
" " śp. Dr. Trybulca	1120	98		
" " inwalidów	10201	50		
" " Ziemi przemyskiej	97437	15		
" " pośr. pracy	8311	62		
" " opieki społecznej	25714	16		
" " Domu polskiego	85124	24		
" " depozytów	15931	92	276467	14
Saldo na rok 1920:				
w funduszu obrotowym	2956	86		
" " podatku kresowego	18794	65		
" " śp. Dr. Trybulca	293	25		
" " inwalidów	41	02		
" " Ziemi przemyskiej	1052	12		
" " pośrednictwa pracy	503	12		
" " opieki społecznej	716	75		
" " Domu polskiego	16820	02		
" " budowy kaplic	1990	53	41168	32
			319635	46

Fundusz

DOCHODY	K	h	K	h
Saldo z r. 1918			261	52
Wkładki członków			5370	30
Za użycie sali			280	—
Dary:				
Paulina Toruń (ks. udziałowa)	262	62		
Tow. pomocn. gosp. szynk.	350	—		
N. N.	50	—		
Szczepańska Helena jako składka z puszeki	7	53		
Kasa oszczędności m. Przemysła na broszurę „Co robić z pieniędzmi?”	600	—		
Dowództwo okręgowe na broszurę: „Polska musi mieć armję”	500	—		
Kostek Jan	20	—		
Janicki Kazimierz	50	—		
Ryż Michał	100	—	1940	15
Podprenumerata pism			41	50
% od lokacyj			204	43
Za papier gazetowy			50	50
Przeniesiono				
z Organizacji powiatowej	3565	23		
„ Samoobrony narodowej	6647	05		
„ Zjednoczenia Tow. polskich depozytów	286	23		
	21	43	10519	94
Zwroty Towarzystw za druk sprawozdań			114	46
Zwroty Towarzystw za broszury			50	—
Zaliczka z fund. Domu polsk.			1600	—
Za sprzedaną maszynę do pisania			500	—
Zwrot za urządzenie światła elektr.			200	—
Różne			452	—
Razem			21584	80

obrotowy.

WYDATKI	K	h	K	h
Za najem lokalu			160	—
Opał i światło			666	55
Prenumerata pism			802	70
% od zebranych wkładek			634	88
Usługa			2534	60
Płace			4950	—
Druki			3689	29
Ubezpieczenie personalu w kasie zapomog. dla chorych			124	50
Adaptacja lokalu kancelaryjnego			711	—
Wydatki kancelaryjne			685	28
Portorja			77	26
Zwrot zaliczki funduszowi Domu polskiego			1600	—
Pożyczka Teatrowi polskiemu			200	—
Ogłoszenia			660	—
Różne			1131	88
Saldo na r. 1920			2956	86
Razem			21584	80

Fundusz podatku kresowego.

Dochody:				
Saldo z r. 1918			12509	33
Wpłaty tytułem podatku			17293	91
Zwrot za broszury			1106	35
„ zaliczki (Kolonja skautowa).			1000	—
% od lokacji			884	—
Razem			32792	28
Wydatki:				
Wydatki kancelaryjne			410	82
Druki i księgi			3542	50
Płace			3530	—
% od zebranych wkładek			276	85
Portorja			7	46
Zaliczki:				
Funduszowi Ziemi przemyskiej	2400	—		
Kolonji skautowej	1000	—	3400	—
Dary:				
Polityczne Koło Polek	200	—		
Koło T. S. L. im. Sienkiewicza na półkolonję wakacyjną	200	—		
Zwrot kosztów jazdy celem zaciągnięcia się do oddziału ochotniczego w obronie Górnego Śląska	60	—		
Dar dla Górnoślązaków	1500	—		
Liga kobiet na gwiazdkę dla żołnierzy	100	—		
Eksp. opieki na gwiazdkę dla inwalidów	100	—		
Komitetowi Zjednoczenia Górnego Śląska	500	—	2660	—
Różne			170	—
Saldo na r. 1920			18794	65
Razem			32792	28

Fundusz śp. Dr. Trybulca.				
Dochody:				
Saldo z r. 1918			406	56
Dary:				
Wajda Antoni			500	—
Przeniesiono z fund. biura pośrednictwa pracy			500	—
% od lokacji			7	67
Razem			1414	23
Wydatki:				
Stypendja:				
Uczeni seminarjum S. C.	320	—		
„ „ P. J.	800	—	1120	—
Portorja				98
Saldo na r. 1920			293	25
Razem			1414	23
Fundusz inwalidów, wdów i sierót				
Dochody:				
Saldo z r. 1918			7811	92
Dary:				
Wajda Antoni	500	—		
Spółka spożywcza „Społem“	623	32		
Martynowicz Jan	40	—		
Klepacki Józef	40	—		
Inż. Pollak Stanisław	150	—	1353	32
% od lokacji			65	28
Przeniesiono z fund. «depozytów» jako zebrane przez Adm. Ziemi na rzecz inwalidów			812	—
Różne			200	—
Razem			10242	52

Wydatki:			
Udzielone zapomogi		550	—
„ pożyczki		4650	—
Zakupno pieczywa		490	—
Zapłacone obiady		2535	20
„ obuwie		720	—
S. S. Miłosierdzia za utrzymanie sierót		160	—
Zapłacone towary		532	30
Płace		350	—
Wydatki kancelaryjne		14	—
Różne		200	—
Saldo na r. 1920		41	02
Razem		10242	52
Fundusz »Ziemi przem.«			
Dochody:			
Saldo z r. 1918		54	56
Prenumeraty		8887	95
Za ogłoszenia		15619	07
Sprzedaż »Ziemi«		28504	14
Drobna sprzedaż		825	82
Zebrałe na różne cele		38863	08
Zaliczki:			
z fund. podatku kresowego	2400	—	
„ biura pośredn. pracy	1000	—	3400
Dary:			
	1000	—	
	500	—	1500
Różne		834	65
Razem		98489	27
Wydatki:			
Opłaty telefoniczne i P. A. T.		6775	50
Drukarni		48097	—
Portorja i ekspedycja		2316	04
Wydatki kancelaryjne		66	60
Płace		4520	60
Roznosiciel		165	70
% od zebranych kwot za ogłoszenia		174	—
Wysłano na różne cele		34810	41
Różne		511	30
Saldo na r. 1920		1052	12
Razem		98489	27

Fundusz			
biura pośrednictwa pracy.			
Dochody:			
Saldo z r. 1918	48	14	
Wpisowe	1248	59	
Prowizja za pośrednictwo	3506	—	
„ „ „ poradę prawną	8	—	
„ „ „ 0/0 od lokacji	4	01	
Złożony zadatek na kupno re- alności	4000	—	
Razem		74	
Wydatki:			
Reklama	297	90	
Wydatki kancelaryjne	13	—	
Księgi i druki	92	62	
Portorja		10	
Wypłata prowizji	1581		
Opał	60	—	
Płace	750	—	
Subwencja funduszowi śp. Dr. Trybulca	500	—	
Zaliczka „Ziemi przemyskiej“	1000	—	
Różne	17	—	
Zwrot zadatku	4000	—	
Saldo na r. 1920	503	12	
Razem	8814	74	

Fundusz opieki społecznej.

Dochody:

Dary:

Przejęte fundusze z Komitetu opieki społecznej			15360	—
Magistrat m. Przemyśla	500	—		
Kostrzewski Józef	500	—		
Zebrane na listy	900	—		
Link Wilhelm	110	—		
Zebrane na listę p. Klepackiego Józefa	540	—		
Zebrano na listę p. Ekiertówny Tekli	39	—	2589	—
Zwrot pożyczek			8308	—
0/0 od lokacji i pożyczek			143	16
Przeniesiono z fund. depozytów jako zebrane przez p. Linka Wilhelma na popieranie prze- mysłu i handlu			30	75
Razem			26430	91
Wydatki:				
Udzielone pożyczki			17471	—
Wydatki kancelaryjne			118	60
Zapomogi			560	—
S. S. Opatrzności za utrzymanie sierót			740	—
Za towary			2308	50
„ obiady			2298	60
„ obuwie			570	—
„ chleb			44	—
Płace			1400	—
Zwrot za pomoc lekarską			74	—
Portorja			9	50
Różne			119	96
Saldo na r. 1920			716	75
Razem			26430	91

Fundusz „Domu polskiego“.

Dochody :

Saldo z r. 1918	8767	58
Z przedsiębiorstw własnych	70225	90
Za użycie ogrodu i kręgielni	2289	—
Za wynajm sali	18413	30
Zwrot zaliczki funduszowi obrotowemu	1600	—
% od lokacyj	78	48
Różne	570	—
Razem	101944	26

Wydatki :

Zakupno inwentarza	11380	90
Płace	300	—
Opał i światło	7693	18
Na przedsiębiorstwa własne	51179	43
„ adaptację budynku	6090	25
Wydatki przy wynajmie sali	5422	20
Zaliczka fund. obrotowemu	1600	—
Wydatki kancelaryjne	247	68
Różne	1210	60
Saldo na r. 1920	16820	02
Razem	101944	26

Fundusz depozytów.

Dochody :

Zebrano na różne cele	15910	49
% od lokacyj	21	43
Razem	15931	92

Wydatki :

Wysłano na różne cele	15910	49
Przeniesiono do fund. obrot.	21	43
Razem	15931	92

Fundusz budowy kaplic.			
Dochody:			
Przeniesiono z fund. Organizacji powiatowej		931	36
Dar ks. Inf. Federkiewicza		1000	—
% od lokacyj		59	17
Razem		1990	53
Wydatki:			
Saldo na r. 1920		1990	53
Razem		1990	53

Przemyśl, dnia 31 grudnia 1919.

Wincenty Zagórski,
skarbnik.

Feliks Przyjemski,
przewodniczący.

Komisja kontrolująca:

Franciszek Giebuttowicz,

Andrzej Wolanin,

Józef Zajączkowski.